සවියෙන් පෙරට අපි එකට e - ඉගැනුම් පාසල හොරණ අධාහාපන කලාපය

11 ලේණිය

බුද්ධ ධර්මය

දෙවන වාරය

13 පාඩම

බුදු දහම පදනම් කරගත් ජීවන දැක්මක්

සැකසුම :- එන්.වයි.එස්. එස්. ඇල්බට් බප/හෝ/ පුජාපතී බාලිකා විදාහලය

ඉගැන්වීම් උපකරණ : පෙළපොත

: කර්මය පුද්ගලයාට බලපාන ආකාරය සම්බන්ධ පින්තූරයක්

: පුනර්භවය පිළිබඳ විස්තර ඇතුලත් පුවත්පතක්

බුදු දහමේ මූලික ඉගැන්වීම්

- හේතුඵල දහම
- චතුරාර්ය සතා
- අටලෝ දහම
- කර්මය හා පුනර්භවය

ඉහ්තුඵල දහම - මෙය සරල සූතුයක් මගින් මෙසේ පෙන්වා දී ඇත.

BE.

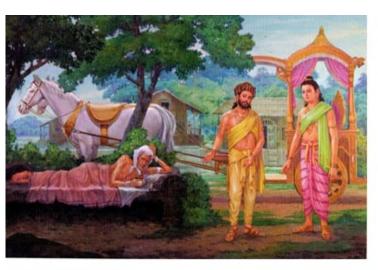
ඉමස්මිං සති ඉදං හෝති ඉමස්ස උප්පාදා ඉදං උප්පජ්ජති ඉමස්මිං අසති ඉදං න හෝති ඉමස්ස නිරෝධා ඉදං නිරුජ්ඣති මෙය ඇති කල්හි මෙය ඇති වේ. මෙය හට ගැනීමෙන් මෙය හට ගතී. මෙය නැති කල්හි මෙය ඇති නොවේ. මෙය නැති වීමෙන් මෙය නැති වේ. පටිච්ච සමුප්පාදය අනුලෝම දේශනාව හා පුතිලෝම දේ ශනාව වශයෙන් දෙයාකාර ය.

අනුලෝම පටිච්ච සමුප්පාදය :-සසර දුක් ඇතිවීම පෙන්වා දීම

ඉපදීම සියලු දුක් වලට මූලික හේතුවයි

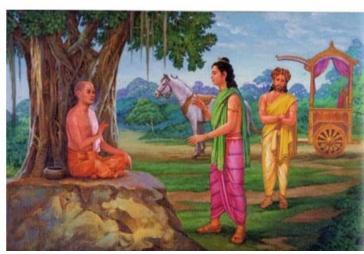

පුතිලෝම පටිච්ච සමුප්පාදය :-හේතු පුතා ධර්මයන් නැති කිරීමෙන් සසර දුක් නැති වීම

සතර පෙර නිමිති

බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් සමාජ ගැටලු ඇතිවන හා නැතිව න ආකාරය හේතුඵල දහමට අනුව බොහෝ සූතු ධර්මයන්හි පෙන්වා දී ඇත. එවැනි සූතු කීපයකි,

- චක්කවත්ති සීහතාද සූතුය
- මහා නිදාන සූතුය
- අග්ගිවච්ච ගොත්ත සූතුය

අපේ සාර්ථකත්වයට මෙන්ම අසාර්ථකත්වයටද හේතුව, දේව කැමැත්ත හෝ පෙර කර්මය පමණක් නොවේ. ජය හෝ පරාජ ය අහේතුකව සිදු නොවේ. හේතුඵල ධර්මය අනුවය යන බුදු දහ මේ ඉගැන්වීම පහත සඳහන් වගුව තුලින් තව දුරටත් තේරුම් ග ත හැකිය.

ගැටලුව	විසඳුම
විභාගය අසමත් වීම	විභාගය සමත් වීම
 පාසලට නොපැමිණීම හේතුවෙන්	1. දිනපතා පාසල් පැමිණීම නිසා පාඩම්
පාඩම් අතපසු වීම	පහසු වීම
2. පාඩම් අතපසු වීම නිසා විෂයය	2. පාඩම් පහසු වීම නිසා විෂයය
අවබෝධය අඩු වීම	අවබෝධය වැඩි වීම
3. විෂයය අවබෝධය අඩු වීම නිසා විෂයය	3. විෂයය අවබෝධ වීමෙන් විෂයය දුර්වල
දුර්වල වීම	නොවීම
4. විෂයය දුර්වල වීම නිසා සාර්ථක ව	4. විෂයය අවබෝධය නිසා සාර්ථක ලෙස
පිළිතුරු සැපයිය නොහැකි වීම	පිළිතුරු සැපයිය හැකි වීම
5. සාර්ථක ව පිළිතුරු නොදීම හේතුවෙන්	5. සාර්ථක ව පිළිතුරු සැපයීමෙන්
අඩු ලකුණු ලැබීම	විෂයයට වැඩි ලකුණු ලබා ගැනීම
6. අඩු ලකුණු ලැබීම නිසා විභාගය අසමත්	6. වැඩි ලකුණු ලැබීම නිසා විභාගය
වීම	සමත් වීම
7. විභාගය අසමත් වීම නිසා පූර්ණ පෞරුෂයකින් යුත් ශිෂායකු බිහි නොවීම	7. විභාගය සමත් වීමෙන් පූර්ණ පෞරුෂයකින් යුත් ශිෂායකු බිහි වීම

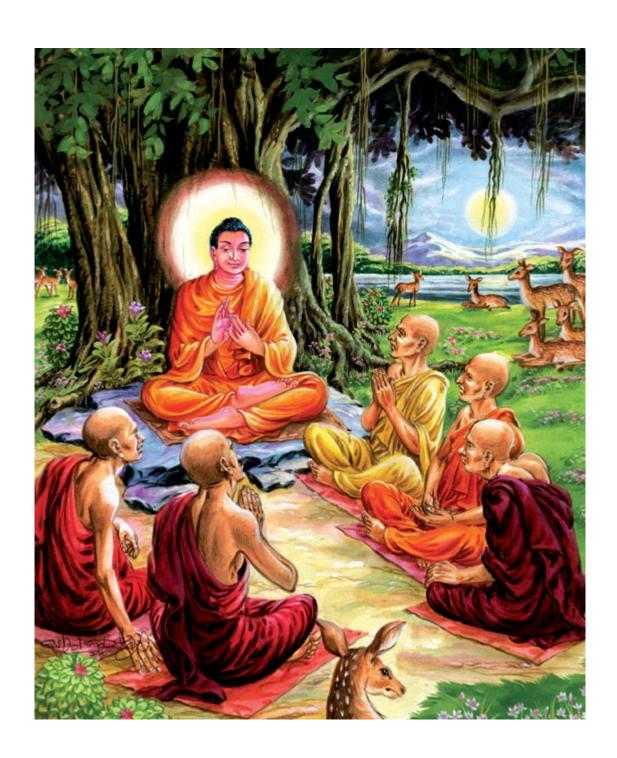
හේතුවක් මුල් කරගෙන ඵලයක් ඇතිවන ආකාරයත් හේතුව නැතිවීම තුලින් ඵලය නැතිවන ආකාරයත් පට්ච්ච සමුප්පාද නාහය ධර්මයෙන් පෙන්වා දෙයි.බුද්ධ ධර්මය හා පටිච්ච සමුප් පාදය දෙකක් නොව එකක්ම බව බුදු රජාණන් වහන්සේ පෙන් වා දී ඇත.

කිුයාකාරකම

පිළිතුරු සපයන්න

- 1. පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මයෙහි කෙටි සූතුය කුමක්දැයි පැහැදි ලි කරන්න.
- 2. ඔබ තෝරාගත් ගැටලුවක් විසඳීමට පටිච්ච සමුප්පාද නාහා ය යොදා ගත හැකි ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.

චතුරාර්ය සතා - පලමු ධර්ම දේශනාව වන දම්සක් පැවතුම් සූ තුයේ පුධාන මූලය චතුරාර්ය සතායයි. එය පස්වග මහණුන්ට බුදු රදුන් බරණැස ඉසිපතනයේ දි දේශනා කරන ලදි.

බුදු දහමේ ඉතාම වැදගත් ඉගැන්වීමක් වන චතුරාර්ය සතා පිළි බද නිවැරදි අවබෝධයක් ලබා ගැනීමෙන් අපගේ එදිනෙදා ජීවී තය ඔපවත් කර ගැනීමට ද , උපතේ සිට ජීවිත කාලය පුරා අප මුහුණ දෙන විවිධාකාර දුක් දොම්නස් වල ස්වභාවයත් තෘෂ්ණා ව ඊට පුධාන හේතුව බවත් පුතාක්ෂ වේ.

චතුර්ය සතා සතරකි, ඒවා නම්

- දුක්ඛ සතා
- දුක්ඛ සමුදය සතා
- දුක්ඛ නිරෝද සතා

• දුක්ඛ නිරෝද ගාමිණි පටිපදා සතා

දුක්ඛ සතා

අපි ඉපදුන මොහොතේ සිට අපට මහුණ දීමට සිදුවන දුක් බො හෝය.

ඉපදීම දුකකි

ජරාව දුකකි

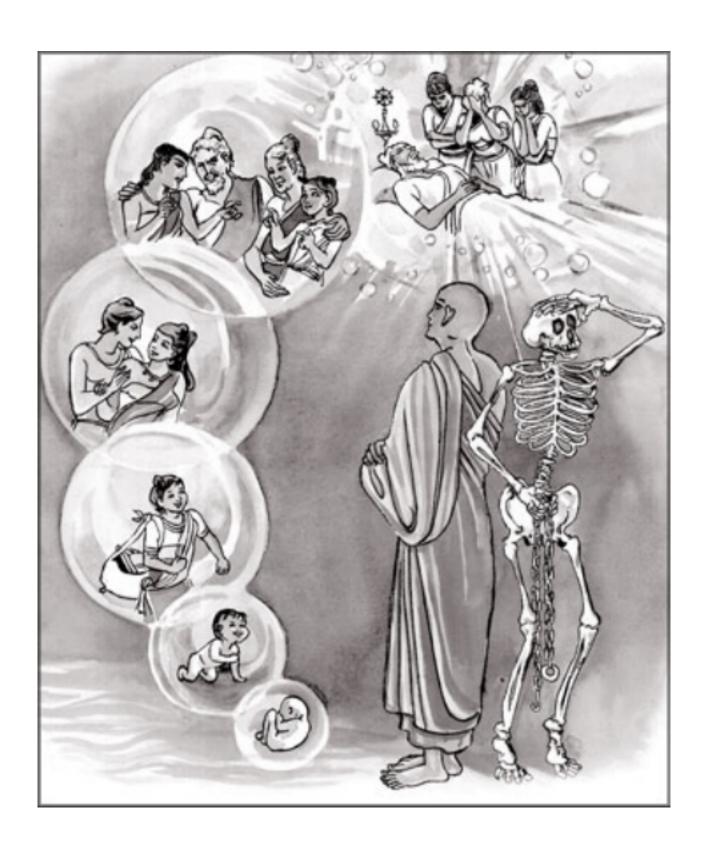
වාහාධිය දුකකි

මරණය දුකකි

පුිය සම්පුයෝගය

අපුිය සම්පුයෝගය

ඉච්ඡිතා ලාභය

දුක්ඛ සමුදය සතා

දුක ඇති වීමට හේතුව තණ්හාවයි.

තණ්හාවේ පුහේද තුනකි.

- කාම තණ්හා පස්කම් සැපතට ඇති ත ණ්හාව
- භව තණ්හා මම නිතා වශයෙන්ම දිගි න් දිගටම සසර සැප විදීම.
- විභව තණ්හා පරලොවක් නැත යන
 පිළිගැනීම මත මෙලොව හැකිතාක් සැ
 ප විදීම

දුක්ඛ නිරෝධ සතා

දුකින් අත්මිදීම දුක්ඛ නිරෝධයයි.එනම් ගස නැවත පැල නොවන්නා සේ දුක නැවත හට නොගැනීමයි.සසර දුක් කෙලවර වීමයි.නිවන් පසක් කිරීමයි.සියලු කෙලෙස් නැති වීම යි.

දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණි පටිපදා සතා

එනම් දුකින් මිදීමේ මගයි.එනම් අංග අටකින් යුත් ආ ර්ය මාර්ගයයි.

ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය

- සම්මා දිට්ඨිය
- සම්මා සංකප්ප
- සම්මා වාචා
- සම්මා කම්මන්ත
- සම්මා ආජීව
- සම්මා වායාම
- සම්මා සති
- සම්මා සමාධි

ඇගයීම

- 1. චතුර් ආර්ය සතා හතර නම් කරන්න ?
- 2. ඉන් ඔබ කැමති එක් සතානක් විස්තර කරන්න ?

අටලෝ දහම

- ලාභ අලාභ
- යස අයස
- නින්දා පුශංසා
- සුබ දුක්බ

මෙලොව ජීවත් වන අපට අටලෝ දහමට මුහුන දීමට සිදුවේ. ඒ බව ගැඹුරින් තේරුම් ගෙන කිුයා කල ශේෂ්ඨ ශාස්තෳවරයෙකු ලෙස බුදු රජාණන් වහන්සේ හැඳින්විය හැක. එය හැඳින්වෙන් තේ තාදී ගුණය ලෙසයි. එයම අකම්පා ගුණය ලෙස හදුන්වයි.

ලාභ

බුදුරදුන්ට ලාභ ලැබුන අවස්ථා

- කොසොල් රජුගේ අයදෘශ දානය
- අනේපිඬු,විශාඛා වැනි පුභුවරු ජේතවනාරාමය,පූ ර්වාරාමය වැනි ආරාම පූජා කිරීම.
- වටිනා සිවුරු පිරිකර ලැබීම.

අලාභ

• කටුක ආහාර වලදමින් පාංශුකූල චීවර ඇදීම

• රුක්මුල් පර්වත හෝ සොහොන් භූමි වල කාලය ග ත කිරීම

- සුප්පිය නම් පරිබාජකයා බුදුරදුන්ටද , ධර්මයටද . සං සයාටද දොස් නැගීම
- චිංචිමානවිකාවගේ අපහාසය
- අක්කෝස භාරද්වාජ කසී භාරද්වාජගේ බැනුම

- සෝණදන්ඩ , චංකි , පොට්ඨ පාද බමුණන්ගේ පුශංසා
- කෝසල , බිම්බිසාර , අනේපිඩු , විශාකා වැනි ශුාවක ශුාවිකාවන්ගේ පුශංසා

- ලෝක සත්වයා දුකෙන් මුදවා ගැනීමට කිුයා කිරීම.
- තමා විසින් ධර්මය අවබෝධ කරගැනීම.

දුක

• බුදුරදුන් රෝග පීඩා ආදියට ලක් වීම.

• චිංචි මානවිකාවගේ නොමනා කුියා හෙලි වීමෙන් පසු බුදුරදුන්ගේ යසස වැඩි වීම.

අයස

• සුන්දරී පරිබුාජිකාවගේ මිනී මැරුම් චෝදනා නිසා අය සයට පත් වීම. 1. අටලෝ දහම නම් කරන්න ?

2. පුද්ගල ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට එය උපයෝගී වන ආකාරය නම් කරන්න ? කර්මය යනු කිුයාවයි. සිතා මතා කරනු ලබන කිුයාවයි. ක ර්මය තිදොරින් සිදු කරයි. ඒවා නම්

- සිත
- කය
- වචනය

සිත , කය , වචනය මගින් කර්මය සිදුවන ආකාරය මෙසේය.

ප්‍රාණසාත (සත්ව සාතනය, හිංසාව)
 අදත්තාදානය (සොරකම, අනුන්ගේ දේ ගැනීම)
 කාය කම්ම
 කාමමිතාභාචාරය (වැරදි කාම සේවනය, පරදාර සේවනය)
 මුසාවාද (බොරුකීම, අනුන් රැවටීම)
 ප්‍රිසුනාචාච (කේලාම් කීම, අනුන් බිඳුවීම)
 පරුසාවාව (පරුෂ වචන කීම, රළු වචන කීම)
 සම්පප්පලාප (හිස් වචන කීම, නිසරු වදන් දෙඩීම)
 අභිධාභව (දඩි ලෝභය, මසුරු බව)
 වාහාපාදය (තරහව)
 මනෝ කම්ම
 බාය කම්ම

අප විසින් සිදු කරනු ලබන සියලු කිුයාවන් වලට පිිතිඵල අපට ලැබේ.එය චුල්ල කම්ම විහංග සූතුයේ පහත දැක්වේ.

	අප විසින් සිදුකරනු ලබන කිුයාව	ඒ අනුව ලැබෙන පුතිඵලය
01	පුාණඝාතය කරන්නා (සතුන් මරන්නා)	අඩු වයසින් මිය යයි. (අල්පායුෂ වේ.)
02	පුාණසාතය නොකරන්නා (සතුන්ට දයාව දක්වන්නා)	දීර්සායුෂ විදී. (බොහෝ කල් ජිවත් වේ)
03	සත්ත්ව හිංසාව සිදුකරන්නා (සත්ත්වයින්ට පහර දෙන්නා)	බොහෝ ආබාධ සහිත ව උපදී. (රෝගියෙකු වී උපදී)
04	සත්ත්ව හිංසාව නොකරන තැනැත්තා (සත්ත්වයින්ට සලකන තැනැත්තා)	ආබාධ රහිත ව උපදී. (නීරෝගී ව උපදී)
05	ද්වේෂයෙන් කටයුතු කරන්නා (තරහ ගන්නා තැනැත්තා)	දුර්වර්ණ ව උපදී. (විරූපී ව උපදී)
06	ද්වේෂයෙන් තොර ව කටයුතු කරන්නා (තරහ නොගන්නා තැනැත්තා)	වර්ණවත් ව උපදී. (රූමත් ව උපදී)
07	අන් සැපතට ඊර්ෂහා කරන්නා (අන් සැපත දක සතුටු නොවන්නා)	අල්පේශාකා ව උපදී. (යසස් නැති ව උපදී)
08	අන් සැපතට ඊර්ෂහා නොකරන්නා (අන් සැපත දක සතුටු වන්නා)	මහේශාකා ව උපදී. (යසස් ඇති ව උපදී)
09	තමා සතු කිසිවක් අන් අයට නොදී භුක්ති විඳින්නා (දන් නොදෙන්නා)	අල්පභෝගී ව උපදී. (දුප්පත් ව උපදී)
10		මහාහෝගී ව උපදී. (පොහොසක් ව උපදී)
11	ගරු කළ යුත්තන්ට ගරු නොකරන, පිදිය යුත්තන් නොපුදන අධික මානයෙන් යුත් තැනැත්තා	පහත් යැයි සම්මත කුලවල උපදී.
12	ගරු කළ යුත්තන්ට ගරු කරන, පිදිය යුත්තන් පුදන මානයෙන් තොර වූ තැනැත්තා	උසස් යැයි සම්මත කුලවල උපදී.
13	කුසල් මොනවා ද, අකුසල් මොනවා ද සතාය, අසතාය කුමක් ද යි (ධර්මය) පිළිබඳ විමසුමක් නොකරන්නා	පුඥාව අඩු ව උපදී.
14	කුසල් මොනවා ද, අකුසල් මොනවා ද සතාය අසතාය කුමක් ද යි (ධර්මය) පිළිබඳ විමසීම් කරන්නා	පුඥාවන්ත වී උපදී.

මට්ටකුණ්ඩලිට කර්මය විපාක දීම.

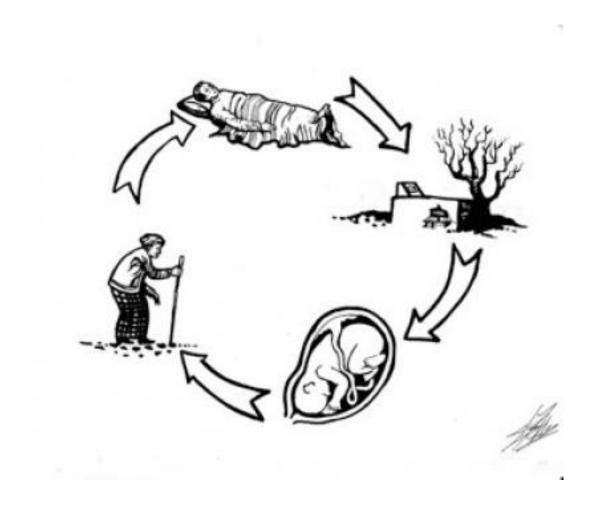

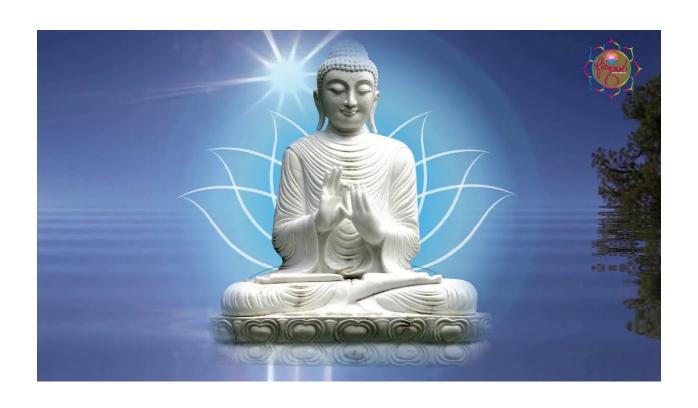
ඇගයීම

- 1. කර්මය යනු කුමක්ද ?
- 2. කර්මය සිදු කරනු ලබන දොරටු තුන මොනවාද ?
- 3. අඩු ආයුෂ ඇතිව ඉපදීම හා ආබාධ රහිතව උපදීමට හේතු වූ කිුියාවන් මොනවාද ?

පුනර්භවය යනු :-

නැවත උපතක් සිදු වීමයි. අප විසින් සිදු කර නු ලබන කුසල අකුසල කර්ම වලට අනුව සසර දිගු ගමනක් ඇ ත. එසේම සංසාරික ගමන නතර කිරීම සඳහා කෙලෙස් පුහීන කල යුතුය. එවිට නැවත උපතක් සිදු නොවේ.

තෙරුවන් සරණයි !!!!